

A bukaresti bizonytalanság után várhatóan 2019 végére lesz működőképes a BRUA-vezeték

Gázfolyosó Romániából Magyarországra

Jövő év végéig adottak lehetnek a feltételek a Magyarországot és Romániát összekötő gázszállítási folyosó működéséhez – mondta lapunknak Kaderják Péter, a magyar kormány energiaügyekért és klímapolitikáért felelős államtitkára. Szakértők szerint a magyar hatóságokat pragmatikus viszonyulás, Romániát viszont sokáig bizonytalanság jellemezte a térség egyik legkiemelkedőbb energetikai együttműködését illetően.

Új forrásból, Románia felől érkezhethet hamarosan földgáz Magyarországra a Bulgáriából és Romániából induló, és a tervek szerint Ausztriáig érő gázvezeték révén. A folyosó célja, hogy változatosabbá tegye Kelet-Közép-Európa gázellátási forrásait, és növelje az Európai Unió energetikai biztonságát. A közeljövőben csak a román–magyar szakaszon látható konkrét előrelépés, ez a tény pedig kiváltotta az osztrák fél nemtetszését. A magyar és a román együttműködők szerint viszont nem veszélyeztetett az 550 kilométeres terv.

Összhangban az EU céljaival

Kaderják Péter budapesti államtitkár a Krónika érdeklődésére elmondta, a Magyarországot és Romániát összekötő szállítási folyosó fejlesztése teljes mértékben összhangban áll az Európai Uniónak az egységes belső gázpiac kialakításával és a határkeresztezési pontok kétirányúsítására vonatkozó céljaival. „A projekt az energiaforrások diverzifikálásával és a szállítási útvonalak bővítésével erősíti a régió országainak ellátásbiztonságát és a regionális piac fejlődését. A megvalósuló fejlesztés a tagállamok közötti földgáz-összeköttetések bővítésével költséghatékonyan javítja a közép- és délkelet-európai országok energiabiztonsági helyzetét” – fogalmazott a magyar kormány energiaügyekért és klímapolitikáért felelős illetéke.

A beruházás első, jelenleg megvalósítás alatt álló szakasza lehetővé teszi, hogy Romániából 2019 végétől évi 1,75 milliárd köbméternyi gázt lehessen szállítani Magyarországra. A határkeresztező vezeték Románia irányában 2010 óta képes ekkora mennyiség kiszállítására. A projekt második fázisában az érintett szállítási rendszerüzemeltetők a határkeresztező vezeték szállítóképességét mindkét szállítási irányban évi 4,4 milliárd köbméterre tervezik emelni 2022 végére. Kaderják Péter kiemelte, Románia és Magyarország számára is prioritás a projekt megvalósulása, amelyben mindkét ország kormányzati, szabályozói és ipari szereplői is szorosan együttműködnek.

Az államtitkár tájékoztatása szerint a tervezett román–magyar gázvezeték-fejlesztési projekt első fázisának magyarországi munkálatai a megfelelő ütemben és rendben zajlanak. Az előzetes tervek szerint és engedélyek birtokában Csanádpalotán már zajlik a két 4,5 MW-os kompresszorgépegség áttelepítésével létrejövő új kompressz-

zorállomás kivitelezése. Az FGSZ Földgázszállító Zrt. rendelkezik mindazon feltételekkel, melyekkel a jövőben várhatóan növekvő román–magyar földgázszállításhoz szükséges magyar oldali fejleszté-

a magyar–román államközi kapcsolatokra a közös gázvezeték. Dumitru Chisăliță arra emlékeztetett, hogy egy hosszú folyamatról van szó a projektet illetően, s közben a két ország közötti viszony olykor kifejezetten jó volt, néha pedig a teljes lehűlés jellemezte azt. A BRUA összességében szoros geyttműködést teremthetett volna Románia és Magyarország között. „Az utóbbi években tapasztalt hozzáállás, a magyar hatóságok pragmatikus viszonyulása, illetve a Románia részéről érzékelhető bizonytalanság azt eredményezte, hogy ma nincs egy közös elképzelés a BRUA gázvezetékéről, s ebből fakadóan a kétoldalú kapcsolatok is az épp csak elfogadható szinten állnak” – hangsúlyozta a szakértő.

Barabás T. János arra emlékeztetett, hogy a BRUA uniós és amerikai érdek is, nem csupán regionális célkitűzés. Az LNG gáz behozatalához megépültek már Lengyelországban és Litvániában a megfelelő kikötők, és várható, hogy a horvátországi Krk szigetén is létrejön egy ilyen terminál. „Ezeket a kikötőket vezetékekkel kell még összekötni, és az is fontos, hogy az LNG gáz ára versenyképesebb legyen. A BRUA ez utóbbiak megvalósulásáig segítené Magyarországot. A BRUA tehát térségünk biztonságát erősíti jelentősen, gondoljunk csak arra, hogy az elmúlt években több szomszéd államban telenként gázfogyasztási korlátozások voltak, amelyek komoly politikai feszültségekkel jártak együtt. A BRUA a térség együttműködésének jó példája lenne, közelítené érdekeinket,

a szakértő, aki úgy látja, hogy régióink energiaelosztó központja (energia hub) továbbra is Bécs környékén lesz, itt van a legsűrűbb vezetékhálózat, és az ÖMV fontos kőalajfinomítója is.

Fontosak a térségbeli partnerek

A Külügyi és Külgazdasági Intézet vezető kutatója úgy véli, Közép-Európa, és az Európai Unió érdekeit szolgálja a projekt, de megfelel az Egyesült Államok céljainak is, sőt hosszú távon Oroszországnak is kedvez, mert az összeurópai exportja nem fog csökkenni, s ha erősödik biztonságunk, és gazdasági teljesítményünk, akkor hasznosabb partnerek lehetünk Moszkva számára is. „Ebben a zavaros világban néha elfelejtjük azt, hogy ha a szomszéd-

INFOGRAFIKA: KRÓNIKA

A beruházás első szakasza lehetővé tenné, hogy Romániából 2019 végétől évi 1,75 milliárd köbméternyi gázt lehessen szállítani Magyarországra

sek határidőn belül végrehajthatók. Az üzembe lépés így a tervezett időzítésnek megfelelően 2019 negyedik negyedévére várhatóan megtörténik. A romániai gázszállítási rendszer-üzemeltető, a Transgaz júniusban kezdte meg a bolgár–román–magyar–osztrák (BRUA) gázfolyosó romániai szakaszának építését.

Vesztett geopolitikai fontosságából

A BRUA az egyetlen olyan kézzelfogható nemzetközi (regionális) vetületű projekt, amelynek Románia is részese – hangsúlyozta lapunknak Dumitru Chisăliță, az Intelligens Energia Egyesület elnöke. „Ma elmondható, hogy ez a terv megvalósíthat egy térségbeli együttműködést Bulgária és Magyarország összeköttetésének megeremtésével úgy, hogy új gázforráshoz is hozzáférést terem. Ugyanakkor azoknak az új regionális mozgásoknak a fényében, amelyek Kelet-Európában érzékelhetők, a BRUA projekt veszíthet abból a geopolitikai fontosságából, amelyet indításakor gondoltak” – tette hozzá az energiakérdésekben jártas elemző.

Lapunk megkérdezte a román szakértőt, milyen kihatással lehet

Biztonság Közép-Európának

Barabás T. János, a budapesti Külügyi és Külgazdasági Intézet vezető kutatója az új gázfolyosóról elmondta: a BRUA Közép-Európa energiabiztonságát szolgálná. A fekete-tengeri kontinentális talapzatból kinyert gázból exportra is telik, Románia 10–20 évig láthatná el Magyarországot, Szlovákia, Ausztria energiaszükségletének egy kisebb részét. „Már pusztán ez a tény, hogy Magyarország nem csupán Oroszországból importálná a szénhidrogént, kedvezőbb tárgyalási feltételeket biztosít számára a Gazprommal. Ugyanakkor Oroszországnak sem kell különösebben aggodni, mert hosszú távon megmarad fő energiaforrásnak, bár az árak és a szállítandó mennyiség alakulásában nagyobb lesz a beleszólásunk” – tette hozzá az erdélyi származású elemző.

Amint az a szeptember 16–18-án, Bukarestben lezajlott Három Tenger Kezdeményezés konferenciáján is elhangzott, Románia elkötelezte magát a fekete-tengeri gáz kitermelése és exportja mellett, ami azért is fontos, mert még a cseppfolyós gáz (LNG) amerikai behozatala előtt segíti térségünk energiatartósságát.

jelezné sorsközösségünket” – nyomatékosította a szakértő.

Barabás T. János szerint a BRUA a két állam természetes és racionális együttműködésén alapul. Hozzátette, a román kormányzat még dolgozik azon, hogy a kitermelés adó- és egyéb feltételeit tisztázza. „Voltak olyan sajtóvadások, hogy ha a BRUA nem épül meg az ausztriai Baumgartenig, akkor Magyarország előnybe kerülhet az ár

nak jobban megy, gyarapodik, akkor az nekünk is jó. A kitűnő magyar–román gazdasági kapcsolatok nemcsak a két félnek rendkívül fontosak, de erősítik térségünket is. A kétoldalú kereskedelem tavaly meghaladta a 8 milliárd eurót, növekednek a kölcsönös befektetések is, ami azt jelenti, hogy a két ország üzletemberei megbíznak egymásban. Minden fejlődésnek ez kell az alapja legyen. Gondoljunk csak arra, hogy a Bal-

A BRUA Közép-Európa energiabiztonságát szolgálná: a fekete-tengeri kontinentális talapzatból kinyert gázból exportra is telik, Románia 10–20 évig láthatná el Magyarországot, Szlovákia, Ausztria energiaszükségletének egy kisebb részét.

alakításában. De a fentebb említett bukaresti konferencián hangzott el az is az EU részéről, hogy támogatják a Magyarország és Szlovákia közötti meglévő gázvezetékek bővítését, vagyis a meglévő nagy kapacitású szlovák–osztrák vezetéken a román gáz akadálytalanul mehetne tovább Ausztria felé, és más irányokba is” – emelte ki

kán problémáinak az egyik oka az, hogy az ott lévő államoknak alig van gazdasági kapcsolatuk egymással, nem bíznak meg a másikkban. A világon bármely államnak, ha boldogulni akar, előbb a térségében kell megkeresnie partnereit” – összegzett lapunknak Barabás T. János.